

Javno pismo zdravnic in zdravnikov Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj: Začetek konca javnega zdravstva v Sloveniji?

V zadnjih tednih nam v ušesih odzvanjajo nekatere besede in besedne zveze: *Hipokrat, bogovi v belem, dvoživke, požrešneži...* Ogromno črnila je bilo prelitega na naš račun, saj vodstvo države ne izbira sredstev pri očitni našega poklica. Med drugim nam je bila očitana pozaba Hipokratove zaprisege, ki pa jo mi z našim predanim strokovnim delom spoštujemo vsak dan pri svojem delu z bolniki v ambulanti, na oddelkih in v operacijskih dvoranah. Tam smo, morda za koga presenetljivo, velikokrat deležni prijaznih besed, zahval in spodbude.

V Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj se je za preklic soglasij za nadurno delo odločila večina zdravnikov, ti od 1. marca opravimo »le« 40 rednih delovnih ur tedensko in do največ 8 nadur. Ob preklicu soglasij smo zdravniki občasno zadolženi za več delovišč hkrati in tako kljub stavki paradoksalno pravzaprav opravimo več obravnjav in posegov. Še naprej torej opravljamo svoje običajno delo in se trudimo ohranjati visok nivo zdravstvenih storitev, saj nam je mar in si želimo ohranitve javnega in vsem bolnikom dostopnega zdravstva.

Kadrovska stiska v naši bolnišnici je velika. Na že tako kadrovsko osiromašenem internem oddelku, smo se pred dvema letoma znašli v skoraj brezupnem položaju. Zapovrstjo nas je zapustil že tretji mladi specialist. Zapustila sta nas tudi dva mlada specializanta. Na oddelku je ostalo sedem specialistov. Ob dejstvu, da imamo v SB Ptuj že vrsto let razpis za zaposlitev, ne enega, ampak več internistov, ostajamo brez interesentov. Zato smo okrepitve skušali pridobiti preko agencije za zaposlitev, ki kandidate išče tudi v tujini, predvsem v državah bivše Jugoslavije. Uspelo nam je skleniti pogodbo z agencijo iz Sarajeva, agencija iz Makedonije nas je zavrnila in kot utemeljitev navedla, da Slovenija ni zanimiva za zaposlitev zdravnikov iz Makedonije, ker so njihove ciljne države zahodnejše. V letu in pol sodelovanja z agencijo iz Sarajeva smo imeli pet razgovorov z zdravniki iz različnih delov BIH, le eden je pričel dolgotrajen postopek urejanja ustrezne dokumentacije za zaposlitev v Sloveniji. To sicer še ni garancija, da se bo na koncu tudi odločil za selitev in zaposlitev pri nas. Edini način, da kadrovsko situacijo rešujemo je, da obstoječi kader enostavno dela več, s pokrivanjem več delovišč hkrati in večjim številom dežurstev.

Zaradi demografskih sprememb in starajoče se družbe so potrebe po zdravstvenih storitvah iz leta v leto večje. Zdravnikov je v Sloveniji bistveno premalo in v primerjavi z Avstrijo imamo trenutno kar 2 zdravnika manj na 1000 prebivalcev. Že pred 25 leti smo začeli podpisovati soglasja za delo preko polnega delovnega časa. Začasno, do kadrovske okrepitve, ki se do danes še ni zgodila. Čeprav že vrsto let opozarjamo, da sistem javnega zdravstva deluje le zaradi pripravljenosti vseh zdravstvenih delavcev na prekomerno nadurno delo.

Mednarodna agencija za raziskave raka (International Agency for Research on Cancer – IARC) je leta 2019 uvrstila nočno delo oz. dežurstvo v skupino možnih kancerogenih dejavnikov. V Sloveniji je za ohranitev licence še vedno potrebno opraviti določeno število nočnih dežurstev. Poklic zdravnika – tukaj najkrajšo potegnejo družinske zdravnice – ima eno najkrajših življenjskih dob, saj je to eden izmed najbolj stresnih poklicev.

Upravljanje zdravstvenega sistema ni dolžnost zdravnikov, se pa čutimo dolžne opozarjati na njegove številne pomanjkljivosti. Zdravniška stavka in umik soglasij za nadurno delo ni izsiljevanje za višje plače, kot se nam rado očita, ampak opozorilo na neurejenost razmer v javnem zdravstvu. Brez sprememb drvimo v njegov boleč propad. Na to zdravniki opozarjamo že vrsto let in do zdaj s strani različnih vlad bistvenih sprememb ni bilo.

Bojimo se, da bo brez ustrezne ureditve razmer, da, tudi stimulativnega in fleksibilnega plačnega sistema, zdravnikov, pripravljenih sprejemati takšne pogoje dela, vse manj. Tudi mi smo samo ljudje in nečloveško je, da se od nas za vsako ceno pričakujejo velika odrekovanja časa z najbližjimi in izpostavljanje tveganju za pojav rakavih bolezni.

Vsa gonja proti zdravništvu lahko nevarno in že v kali zatre marsikatero mladostniško željo po delu v našem plemenitem poklicu, zato bi bilo odgovorno od vseh, da bi na svoje besede pazili. Ne povzročajo se škode nam, povzročajo se jo naslednjim generacijam vseh Slovencev. Sklicevanje na zdravniško etiko, zato, da se prikrije lastno neaktivnost in nesposobnost reševanja javnega zdravstva, je smešno in nezrelo. Takšno ravnanje ostro obsojamo!

Kdor seje veter, žanje vihar.

Seznam podpisnikov (lastnoročni podpisi hranjeni na SB Ptuj):

Miha Brenčič, Borut Kostanjevec, Marko Bricelj, Zoran Koren, Aljaž Čuš, Aljaž Belšak, Žan Malek Petrovič, Mihael Majerič, Matija Jakopanec, Vlasta Ekart Fakin, Karmen Pišek Šuta, Nenad Živković, Radmilo Popović, Predrag Vasiljević, Mirjana Milutinović, Robert Ekart, Mojca Voljč, Branka Popović, Brigita Cvetko, Alenka Rokavec, Lidija Žitnik, Mihael Pagliaruzzi, Matjaž Brenčič, Vid Cenčič, Primož Horvat, Aleksander Purg, Petra Krajnc, Mateja Marčec, Tanja Tašner Rajtmajer, Doroteja Meško, Sašo Djukanović, Brina Steel, Maša Samojlenko Durič, Mateja Krajnc Sternad, Damjana Bosilj, Andrej Levanič, Vesna Kunčnik, Ana Cenčič, Sunčica Taso, Dušanka Meglič, Mitja Šumak, Blaž Šrot, Jazbec Darko

Poslano: Vlada RS, Ministrstvo za zdravje RS, mediji, Sindikat Fides, Zdravniška zbornica Slovenije